

PEDRA SECA

Xavier Gual

EMPRESARI @xaviergual

CALÇOTS PEL MÓN

Quasi tothom es deixa arrossegar pel producte estacional d'aquesta època. Ara mateix, pocs s'escapen de participar en una calçotada en un local professional o a casa d'uns amics. En els darrers anys, s'ha convertit en la cita obligada de final d'hivern o arrencada de la primavera. Tot va començar, no fa tant, a Valls. En Xat de Benaiques, un pagès de per allà, és qui passarà a la història com l'inventor o el descobridor. De fet, és una pràctica que s'ha tornat festiva recentment, iniciada per aquest homenot a principi del segle XX. I ara que s'ha fet massiva, sobretot a partir de final del segle passat, apunta a nous reptes. S'ha ben consolidat per tot l'àmbit català, estenenent-se inclús cap a les Balears i al Rosselló. Després de les cuïtes del primer a cultivar-lo i a coure'ls segons la norma amb foc viu de garbes de vinya, la degustació generalitzada d'aquest vegetal va començar amb les primeres colles que acu-

dien a l'Alt Camp, les quals han derivat en desplaçaments massius als restaurants especialitzats de la zona. D'aquí es va passar a una gran massificació, tipus romeria, amb restaurants temàtics gegantins servint-los per torns i amb organització quasi industrial. A hores d'ara, a quasi tots els pobles de Catalunya hi ha fondes que els ofereixen com a proposta de temporada amb gran èxit. Tots amb els dits ben emmascarats, és la proposta gastronòmica del moment. És una festa de crits i xerinola, amb algun valent que en menja més del compte i després paeix malament, d'altres els compten per explicar després els que s'han cruspit, mentre els novells van observant els veterans (sense que es noti) per aprendre a pellar-los segons els canons.

«Si la rosa i el llibre de Sant Jordi són ara mateix un fenomen global, el calçot podria ser el següent aspecte de la nostra cultura a escampar-se»

I la gran novetat de l'any, per seguir amb l'expansió del que sembla (i és) una raresa mundial es miri per on es miri, és que una empresa del Bages ha començat un projecte per escampar la febre dels calçots per tot el món. És una proposta remarcable, intel·ligent i interessant. Cal dir que el que persegueixen en realitat és vendre la seva famosa salsa, imprescindible per menjar-los. És una estratègia de vendes similar a la dels fabricants de les impressores, l'objectiu real dels quals és subministrar els cartutxos de tinta a un bon preu (per a ells) i de forma continuada. Doncs ells també. Per despatxar el seus productes han d'aconseguir que la ingesta d'aquestes cebes joves i calçades es popularitzi per tot el globus, així podran subministrar la seva versió de la popular salvitxada, aquella que sembla romesco però no ho és, tal com s'ocupen de recordar sense aturador els puristes d'aquest àpat, la que genera tota mena de debats en-

tre gastrònoms consagrats i d'estar per casa sobre si cal posar-hi tomàquet o ametlles, si va amb pa torrat o sense, i la gran qüestió: si l'all ha de ser escalivat o natural. Dóna per fer-ne una càtedra. És per això que els que la fabriquen industrialment volen crear un nínxol de mercat per tot arreu. Si la rosa i el llibre de Sant Jordi són ara mateix un fenomen global, el calçot podria ser el següent aspecte de la nostra cultura a escampar-se. La qüestió fonamental és que aquesta és una exportació gastronòmica més de les moltes d'aquí que fins fa poc era ben estrany veure, com el pa amb tomàquet, ara disponible on es vagi en les seves múltiples formes i propostes. És cert que en alguns indrets el serveixen acompanyat d'una tassa amb el

«El que no tinc gens clar és on compraran els calçots uns de Taiwan o de Sydney, per posar un parell de llocs»

tomàquet quasi líquid per aplicar-lo amb una cullera. Una variació més que no m'acaba de convèncer. En la campanya de mundialització dels calçots, vindrà explicar molt bé als comensals debutants la depurada tècnica per endrapar-los, com treure les primeres capes ennegrides de la ceba, com fer el cercle per sucra-lo a fons i empassar-se'ls sense embrutar-se més enllà del pitet, un accessori de recent incorporació. Mantenint la salsa com a element comú imprescindible, potser serà necessari anar passant a les maneres (també noves) de prendre'ls amb forquilla i ganivet per evitar la brutícia a les mans. I sense tenir dubtes que els fabricants del condiment sabran ubicar-ne els pots de vidre a les prestatgeries d'aquí i d'allà, el que no tinc gens clar és on compraran els calçots uns de Taiwan o de Sydney, per posar un parell de llocs. Encara sort que, com amb totes les bones salses, sempre es poden atacar sucant-hi pa.

PUIGDEMONT A TOLOSA, REFLEXIONS

PERSPECTIVA

Jaume Farguella i Sitges

PRESIDENT DEL CASAL D'EUROPA AL BERGUEDÀ

Diffícilment trobaríem a la Catalunya d'avui un anhel reivindicatiu que generés tanta unanimitat com el del corredor ferroviari del Mediterrani. En el suposat cas d'una consulta sobre el tema, seríem segurament més del 90% de catalans que defensaríem aquesta prioritària infraestructura. Fa unes setmanes, el president Puigdemont fou a Tolosa de Llenguadoc amb l'objectiu de reunir-se amb la presidenta occitana, Carole Delga, i representants de la patronal Medef d'aquella regió i explicar el procés independentista català, posant especialment en relleu qüestions com que, arribat el cas, els catalans continuariem formant part de la Unió Europea i subratllant també que Catalunya esdevindria un molt atractiu mercat econòmic a l'altra banda dels Pirineus. No mancaren en les al·locucions del President engrescadores i lapidàries asseveracions com «el corredor ferroviari mediterrani és un clam que gairebé frega l'absurd que no estigui fet», «el triangle que formen Tolosa, Montpeller i Barcelona és una de les zones econòmiques més potents d'Europa» o «la vocació transfronte- rera que sempre hem practicat, amb un

estat independent i en la relació amb Occitània, encara augmentarà». Des del respecte que em mereix l'actitud coratjosa del nostre President en la defensa dels anhels sobiranistes del país en aquests crucials moments, m'honora compartir tant el context global del seu discurs com el text de les abans transcrites sentències.

No seria just, però, que silenciés el meu desencís davant el que considero una trista mancança en l'exposició del Sr. Puigdemont que vull creure que tingui més a veure amb el seu desconeixement concret del tema que no pas amb un voluntari oblit, que ja seria més lamentable. La meua personal decepció es produí sentint el President català, ni més ni menys que des de Tolosa, sense fer el més mínim esment del gran eix viari europeu, ja en molt avançat estat de construcció, que constitueixen la nostra C-16 (eix del Llobregat) amb la carretera E-9 francesa, la via més directa entre Barcelona, Tolosa i París, cridada a esdevenir la columna vertebral de Catalunya, contribuent decisiva a l'equilibri territorial del país i al progrés econòmic de la Catalunya Central. Segurament el Sr. Puigdemont, absorbit com està amb el transcendental tema que l'ha dut a presidir la Generalitat, no arribarà ni a assabentar-se d'aquest article, escrit per un polític ja retirat, de limitada incidència mediàtica, però que directament i durant un quart de segle d'activitat institucional des de l'alcaldia de Berga, el Consell Comarcal i el Parlament, visqué la progressiva materialització d'aquest projecte, considerat una prioritat política per la majoria dels ante-

ARXIU PARTICULAR

Imatge del túnel del Cadí

riors governs de la Generalitat. Heus aquí, però, que els progressius col·lapsos circulatoris originats en els accessos al túnel del Cadí els caps de setmana, i d'una manera molt especial en les temporades d'esquí, han finalment determinat el Govern de la Generalitat a redactar un projecte de millora de la carretera, consistent, segons s'ha publicat, a desdoblar l'eix des de Berga fins a Cercs. I, a més, com a solució circumstancial i precària, diguem que per sortir del pas, a habilitar un segon tram des de Cercs fins a Bagà, amb un tercer carril reversible segons les especials afluències de trànsit. M'atreveixo a demanar que aquesta segona alternativa sigui seriosament debatuda

abans de posar-la en pràctica. Pel que pugui suposar d'insatisfactòria i ben aviat inútil despesa. I el que és més greu, com un lamentable oblit de la dimensió europea de l'eix del Llobregat en considerar-lo, erròniament, sols com una comarcal via d'accés a la Cerdanya. Estic convençut que el president Puigdemont, que ha apostat pel triangle Barcelona, Tolosa, Montpeller, no pot alhora imaginar aquest triangle mancat, precisament, d'un dels seus tres costats. En fi, considero que ell és dels que pensen que la credibilitat política no rau a anar ape- daçant segons les exigències de la immediatesa, sinó a posar en valor els sòlids projectes de futur.